

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Logika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Logic
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Ewa Agnieszka Lekka-Kowalik, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	I	2
ćwiczenia	15	I	

Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych
-------------------	------------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C. 1. Kształcenie kultury logiczno-metodologicznej. Składa się nań umiejętność jasnego, precyzyjnego komunikowania swych myśli i rezultatów poznawczych, jak również kompetencje w zakresie rozpoznawania poprawnego i błędnego użycia języka oraz wykonywania czynności wiedzotwórczych.
C. 2. Zapoznanie z rachunkami logicznymi jako narzędziami kontroli poprawności najważniejszych czynności wiedzotwórczych (zwłaszcza rozumowań).
C. 3. Ukształtowanie umiejętności uczestniczenia w dyskusji oraz postawy racjonalności i otwartości; a także gotowości do zespołowego rozwiązywania problemów.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Posiada podstawową wiedzę o języku jako narzędziu poznania i komunikacji ; zna elementarne zagadnienia metodologii nauk.	Un_W13
W_02	W stopniu elementarnym zna podstawowe rachunki logiczne .	Un_W13
W_03	Zna najistotniejsze warunki poprawności głównych czynności wiedzotwórczych oraz zasady i strategie racjonalnej dyskusji i sposoby manipulacji w komunikacji interpersonalnej.	Un_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Umie rozpoznać funkcje komunikatów językowych, przeanalizować ich strukturę formalną oraz dokonać interpretacji pełnej ich treści (w tym wydobywania presupozycji i implikatury) oraz analizować podteksty.	Un_U10
U_02	Umie przeanalizować teksty i wypowiedzi pod kątem poprawności rozumowań oraz założeń i wykazać to w dyskusji.	Un_U11
U_03	Umie samodzielnie poszukiwać wiedzy, formułować problemy i hipotezy badawcze oraz argumentować na ich rzecz, jak również komunikować osiągnięte wyniki badawcze; potrafi rozpoznawać przynajmniej niektóre zabiegi manipulacyjne wykorzystywane w dyskursach i na nie reagować.	Un_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest świadomy wagi etycznych zasad w komunikacji interpersonalnej; zajmuje postawę krytycyzmu a zarazem rzetelności i otwartości w dyskursie tak naukowym jak i publicznym.	Un_K13
K_02	Ma odwagę wyrażania i bronięcia swych sądów, by stać się racjonalnym i aktywnym uczestnikiem życia zawodowego i społecznego	Un_K13

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Semiotyka jako nauka o języku: definicja i działy semiotyki; metodologiczne pojęcia przedmiotu materialnego i formalnego dyscypliny naukowej oraz przedmiotowego i metapredmiotowego problemu; typy nauk o języku.
2. Semiotyczna charakterystyka języka: definicja języka, cechy znaków językowych, reguły używania znaków językowych, typy języków, funkcje poznawcze i pozapoznawcze języka.
3. Kategorie składniowe i znaczenie wyrażień: pojęcie kategorii składniowej; typy wyrażień ze względu na funkcje syntaktyczne; teorie znaczenia; typy wyrażień powodujące nieporozumienia w komunikacji.
4. Zdanie jako podstawowa jednostka języka: definicja zdania i sądu oraz ich założenia logiczne i epistemiczne; typy zdań; zdania praktyczne.
5. Klasyczny rachunek nazw: kwadrat logiczny i prawa bezpośredniego wnioskowania; oraz ich aplikacja do wnioskowań prowadzonych w języku naturalnym.
6. Nazwy jako kategoria syntaktyczna: definicja nazwy i pojęcia; funkcje semantyczne nazw; typy nazw; relacje między zakresami nazw; operacje na treściach nazw.
7. Funktory: definicja funktora i argumentu funktora; funktory prawdziwościowe i

nieprawdziwościowe; klasyczny rachunek zdań: niektóre funktory prawdziwościowe i ich matryce; 0-1 metod sprawdzania czy wyrażenie jest prawem logiki; aplikacja tej metody do sprawdzania, czy wnioski wynika logicznie z przesłanek (analiza wnioskowań prowadzonych w języku naturalnym).

8. Elementy rachunku kwantyfikatorów I rzędu i jego wykorzystanie do kontroli wnioskowań naturalnojęzykowych.

9. Komunikat językowy: błędy w słownym przekazywaniu myśli; kontekstowy charakter komunikatu słownego: presupozycje wypowiedzi i implikatura konwersacyjna, podteksty, entymematy.

10. Porządkowanie dziedziny przedmiotowej: podział logiczny i klasyfikacja: warunki poprawności i typowe błędy; topologizacja; porządkowanie liniowe; przykłady stosowania wymienionych operacji porządkowania w rozmaitych obszarach aktywności człowieka.

11. Elementy teorii definiowania: rodzaje definicji, warunki poprawności definicji, błędy definiowania, niektóre typy tzw. definicji nierównościowe, rola definicji w języku; definicje perswazyjne jako zabiegi manipulacyjne.

12. Elementy teorii pytań (logika erotetyczna): struktura i rodzaje pytań; treść poznawcza pytania (założenia pytania); typy odpowiedzi; warunki racjonalnego stawiania pytań; pytania podchwytliwe i sugestywne; rola pytań w dyskursie.

13. Elementy teorii wnioskowań: rodzaje wnioskowań ze względu na status wniosku: niezawodne i uprawdopodobniające; błędy wnioskowań.

14. Elementy teorii dyskusji: typy dyskusji ze względu na przedmiot; ustalanie przedmiotu dyskusji; logiczno-etyczne zasady dyskusji; typy argumentacji.

15. Perswazja i manipulacja; typowe sposoby manipulacji; chwyt i strategie erystyczne.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / sprawdzian pisemny
U_02	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / sprawdzian pisemny
U_03	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / sprawdzian pisemny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

Wykład:

Egzamin ustny składający się z dwóch części: rozwiązanie 8 zadań praktycznych (z losowanych kartek) (80 %) oraz odpowiedzi na pytania teoretyczne zadawane na bieżąco przez egzaminującego (20 %); w razie wątpliwości co do końcowej oceny brana jest pod uwagę ocena z ćwiczeń.

Ćwiczenia:

Napisane dwa sprawdziany pisemne (2 x 40 % = 80 % do oceny końcowej) oraz aktywność na zajęciach – praca w grupach i udział w dyskusjach (20 % oceny końcowej).

Na ocenę niedostateczną: student nie potrafi rozwiązać co najmniej połowy zadań praktycznych; nie zna podstawowych definicji z zakresu semiotyki, logiki i metodologii nauk.

Na ocenę dostateczną: student potrafi rozwiązać co najmniej połowę zadań praktycznych; zna podstawowe definicje z zakresu semiotyki, logiki i metodologii nauk; potrafi wymienić rozmaite teorie i wprowadzone podziały z zakresu tych dziedzin i z pomocą egzaminatora niektóre omówić.

Na ocenę dobrą: student potrafi rozwiązać co najmniej 75% zadań praktycznych; zna biegle podstawowe definicje z zakresu semiotyki, logiki i metodologii nauk; potrafi omówić rozmaite teorie i wprowadzone podziały z zakresu tych dziedzin; z pomocą egzaminatora potrafi przedyskutować problemy związane z omówionymi rozwiązaniami z tych dziedzin;

Na ocenę bardzo dobrą: student rozwiązuje 100% zadań praktycznych; odpowiada poprawnie na wszystkie pytania z zakresu omówionych podziałów i teorii logiki, semiotyki i metodologii nauk; potrafi samodzielnie pokazać problemy związane z niektórymi rozwiązaniami w tych dziedzinach; samodzielnie potrafi sformułować możliwe odpowiedzi na te problemy i umie argumentować na ich rzecz.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borkowski, L., Elementy logiki formalnej, Warszawa 1974 2. Szymanek, K., Sztuka argumentacji, Warszawa 2001 3. Trzęsicki, K. Logika z elementami semiotyki i retoryki, Białystok 2009. 4. Ziemiński, Z., Logika Praktyczna, (wiele wydań).
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hołówka, T, Kultura logiczna w przykładach, Warszawa 2005 2. Marciszewski W., Sztuka Dyskutowania, Warszawa 1994 3. Marciszewski, W., Sztuka rozumowania w świetle logiki, Warszawa 1994 4. Mayer, R., Sztuka argumentacji. Jak wygrać każdy spór, Gdańsk 2008 5. Pirie, M., Logika zwyciężania sporów, Gliwice 2006 6. Schopenhauer, A., Erystyka, (wiele wydań) 7. Suchoń W., Teoretyczne problemy logiki praktycznej, Kraków 2008 8. Szymanek K, Wieczorek K.A., Wójcik A.S., Sztuka argumentacji, Ćwiczenia w badaniu argumentów, Warszawa 2003 9. Tokarz, M., Argumentacja, perswazja, manipulacja, Gdańsk 2006